

ЕуроБлиц: Интервју са високим представником Валентином Инцком

Разговарала: Недељка Бреберина

ЕуроБлиц: Колико су тачне тврдње о мијешању странаца у изборе БиХ и на који начин се међународна заједница поставила према изборном процесу у БиХ?

Валентин Инцко: Бићу помало ироничан кад кажем да се бојим да међународна заједница није интервенисала довољно. Ми смо требали више инсистирати на скенирању бирачких листића и другим техничким унапређењима да бисмо осигурали слободније и фер изборе.

Ова врста неутемељених тврдњи и сталне теорије завјере од стране неких бх. политичара дио су дугорочне политичке стратегије. Неки политичари желе да себе представе као браниоце својих конститутивних народа и ентитета, те као жртве међународне заједнице. Они од тога имају корист, и на изборима и приватно.

Неколико је разлога због чега они безразложно нападају међународну заједницу. Што се тиче Републике Српске, садашњи предсједник жели прикрити чињеницу да је некада био веома конструктиван партнер међународној заједници. Он је чак признао и да се десио геноцид. Сада тврди да су Сребреницу измислили Американци. Гнусно.

Друго, они користе ову врсту реторике да скрену пажњу са питања која су истински важна грађанима: посао, здравствена заштита, путеви, борба против корупције. Они никада неће признати да њихов ентитет слабо стоји и да је задужен због њихове лоше политике. Чак и ако нисам у праву са овом оцјеном, људи ипак гласају тако што одлазе из земље.

Међународна заједница жели бити партнер овој земљи. Ми желимо помоћи овој земљи да постане функционална и просперитетна држава. Али, с друге стране, не можемо дозволити да неки неодговорни политичари подривају све позитивно што је заједно створено након рата. Неки политичари би жељели да их међународна заједница финансира преко међународних финансијских институција, али да не поставља никаква питања нити има мишљење.

ЕуроБлиц: Колико је актуелна предизборна кампања у БиХ фер и поштена и у којој мјери су политичке странке у свој фокус ставиле бираче у односу на националну реторику?

Валентин Инцко: Нажалост, премало се пажње и фокуса посвећује стварним потребама грађана: боље пензије, образовање, правда, квалитет здравствених услуга, инвестиције, више радних мјеста, сигурност. Једноставно, омогућавање нормалног живота за грађане. Умјесто тога, неке политичке странке и кандидати више су изгледа наклоњени усмјеравању своје енергије на реторику подјеле и демографију. Када слушамо неке од говора и читамо о ономе шта причају неки од кандидата свакодневно, немогуће је не закључити да је њихов примарни циљ лични интерес, а не оно што је најбоље за земљу и њен народ. Стварна питања се не спомињу или их се једва дотичу, само реда ради.

Анализа предизборних активности политичких субјеката у БиХ, коју је израдио Центар за изборне студије, показује да је до сада само 14% медијских изјава кандидата било о конкретним питањима. Остало су празне ријечи које немају аргументовано упориште. Искрено се надам да ће грађани санкционисати такво понашање на дан избора и искористити своје бонске овласти, пажљиво размотрити листе и гласати за оне који су их третирали са поштовањем и који могу довести до резултата.

ЕуроБлиц: У којој мјери постојећи Изборни закон и систем у пракси гарантују да ће октобарски избори бити легални и легитимни? Прије свега, то се односи на преваре са гласањем у иностранству, велики број умрлих на бирачким списковима, притисак партија на гласаче...

Валентин Инцко: Поставили сте сасвим легитимно питање, али не могу Вам дати једноставан одговор, јер то није у мом мандату. Да, грађанима је јасно да су апетити политичких странака да варају на изборима

велики. Но, морам Вас упутити на Централну изборну комисију БиХ, која је надлежна институција за питања избора. Као што неки медији извјештавају, на примјер, у Трнову има око 2.200 становника, а 4.000 бирача. Такође, неки бирачи из иностранства регистровани су на непостојећим адресама. Неколико хиљада бирача има преко сто година, итд.

ЕуроБлиц: Да ли имате сазнања да би неке од партија могле да организују протесте грађана након избора?

Валентин Инцко: Не, немам.

ЕуроБлиц: Да ли ће се ОНР умијешати ако након избора не буде могуће да се формира Дома народа у Федерацији БиХ, а тиме и Дом народ БиХ, јер није измијењен Изборни закон у БиХ?

Валентин Инцко: Иако је тачно да би то отежало формирање Дома народа ФБиХ, у овом моменту је приоритет да се одрже фер и слободни избори и да грађани остваре своје демократско право. Изборни резултати се морају брзо провести. Ниједна политичка странка нема право да блокира провођење изборних резултата јер није задовољна њима.

ЕуроБлиц: Да ли се назире крај мандата ОНР-а у БиХ?

Валентин Инцко: Мој мандат остаје исти. Задржавам на располагању све инструменте. Све док се не испуне услови за затварање ОНР-а, овакав ОНР наставиће да ради. У суштини, затварање ОНР-а зависи од “позитивне процјене политичке ситуације”, дакле самим тим од политичке воље бх. политичара да ову земљу поведу у позитивном смјеру, да не стварају кризе и превирања.

Међутим, допустите ми да искористим ову прилику да се обратим бирачима, не само као високи представник него и као увјерени Европљанин. Желио бих поновити да ће 7. октобра бирачи имати прилику да одлучују о својој будућности. Могу бирати између конфронтације и нормалности, између стагнације и напретка. Седмог октобра не треба да се плаше политичких притисака и застрашивања. Треба да се одупру сваком манипулисању њиховим гласовима. Треба да гласају достојанствено. Ово су њихови избори, њихова демократска моћ и треба да је искористе мудро. Треба да искористе своју оловку, своје личне бонске овласти и треба да знају да, ако не буду гласали, изборни резултати ће одлучивати о њима, али без њиховог учешћа.

Одлучиваће се о њима, без њих. Зато изађите и гласајте!